श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०२० सालको ऐन नं. १३

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विबिध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला ओजस्विराजन्य अति तेजस्वी त्रिभुवन प्रजातन्त्रश्रीपद अति कीर्तिमय नेपालश्रीपद प्रोज्ज्वल नेपालतारा ॐ रामपट्ट अतुलज्योतिर्मय त्रिशक्तिपट्ट अतिप्रबल गोरखा-दक्षिणबाहु महाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

कोर्टफी ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावनाः– नेपाल कोर्टफी ऐन, २०१७ (यसपछि मूल ऐन भनिएको) लाई संशोधन गर्नु वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेकोछ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः– (१) यो ऐनको नाम "नेपाल कोर्टफी (संशोधन) ऐन, २०२०" रहेकोछ ।

(२) यो ऐन मूल ऐन प्रारम्भ भएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. मूल ऐनको दफा १४ मा संशोधनः–मूल ऐनको दफा १४ को उप–दफा (५) को सट्टा निम्नलिखित उप–दफा (५) राखिएकोछः–

(५) कुनै झगडियाबाट आवश्यकभन्दा बढी कोर्टफी लिएको देखिएमा सो बढी दाखिल भएजति कोर्टफी यस ऐन बमोजिम सो झगडियालाई फिर्ता दिइने छ । कोर्टफी राखी नालेश दिनेले मुद्दा जिती हार्नेबाट कोर्टफी भराइमाग्दा मुद्दामा लाग्नेजति कोर्टफीसम्म मात्र भरिपाउंछ । बढी कोर्टफी बुझाएको देखी फिर्ता दिंदा यति मात्र लाग्नेमा यति बुझाएको हुंदा बढी देखिएको यति फिर्ता दिने भनी पर्चा लेखी मिसिलमा राख्नुपर्छ ।

३. मूल ऐनको दफा २० मा संशोधनः– मूल ऐनको दफा २० को सट्टा निम्नलिखित दफा २० राखिएकोछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२०. कोर्टफी लिंदा नगद लिनेः– (१) कोर्टफी लाग्ने मुद्दामा कोर्टफी लिंदा दिंदा नगद नै दिने लिने गर्नु पर्दछ ।

(२) उप–दफा (१) बमोजिम नगदमा कोर्टफी बुझिलिए–पछि अदालतले त्यस्तो आम्दानी भएको व्यहोरा आफ्नो अदालतका नगदी खेस्तामा आम्दानी बांधी त्यसको रीतपूर्वकको दुई प्रति रसीद तयार गरी एकप्रति रसीद दाखिल गर्ने झगडियालाई दिई अर्कोप्रति रसीद सम्बन्धित मिसिलमा सामेल राख्नुपर्दछ ।

(३) कोर्टफी लाग्ने मुद्दाको नालेश वा उजूर वा अपील जांची लाग्ने भई सहिछाप गराई लिइसकेपछि त्यस्ता कागजको शिरमा यति कोर्टफी लिएको भनी र पहिले कोर्टफी नलिएको वा पूरा कोर्टफी नलिएकोमा यति चाहिनेमा यति आएको वा आउंदै नआएको भन्नेसमेत स्पष्ट लेखी रीतपूर्वक दस्तखत गरी राख्नुपर्दछ ।

(४) कोर्टफी लाग्ने मुद्दामा कोर्टफी लाग्नुपर्ने जति ठीक लिए नलिएको र लिएको कोर्टफीको आम्दानी बांधे नबांधेको समेत सर्वोच्च अदालतमा रजिष्ट्रारले र अरू अदालतमा अदालतको प्रमुख अधिकारीले रोज रोज जांची जंचाई जांचको निस्सा लगाउनुपर्दछ । कोर्टफी दर्ता किताबमा आम्दानी बांधिए नबांधिएको जांची निस्सा नलागेसम्म मुद्दा दायरीमा चढ्न सक्तैन ।

(५) मातहत अदालतहरूले लिनुपर्नेजति कोर्टफी लिए नलिएको र लिएकोमा आम्दानी बांधिए नबांधिएको समेत कुराको एक एक वर्षमा जांच गर्ने गराउने कर्तव्य सर्वोच्च अदालतको हुनेछ ।

(६) यस ऐन बमोजिम लाग्ने कोर्टफी नलिई वा धरौट फी नलिई मुद्दा दायर गरी फैसलासमेत भैसकेको रहेछ र सो कोर्टफी मुद्दावालाबाट उपर भएन भने उपर नभए जति कोर्टफी कम वा बढी लिने कर्मचारी–उपर सो नोक्सानी बापत कानूनी कारवाइ गरिनेछ ।

(७) अदालत जांच गर्ने अधिकारीले कोर्टफी पूरा लिए नलिएको र यो ऐन बमोजिम आम्दानी बांधिएको छ छैन हेरी बुझी ठीक देखिएमा ठीक छ भनी र पूरा कोर्टफी नलिएको वा आम्दानी बांध्नुपर्ने नबांधिएको देखिएमा त्यस्तो नगर्ने नगराउनेलाई प्रचलित कानून बमोजिम जो गर्नुपर्ने गर्नुपर्दछ र कोर्टफी लाग्ने मुद्दामा अपील उजूर परी अपील सुन्ने अदालतमा मिसिल गएपछि सो अदालतबाट पनि उपरोक्त कुरा जांच्नुपर्दछ

५६६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

कैफियत देखिन आएमा अदालत जांच्ने अपील सुन्नेले देखिएको व्यहोरा लेखी मितिसमेत खोली दस्तखत गरिदिनुपर्दछ र सो व्यहोरा सर्वोच्च अदालतमा जाहेर गर्नुपर्दछ ।

(८) यो ऐन प्रारम्भ हुनुभन्दा पहिले दायर भैरहेको मुद्दाहरूमा तत्काल बहाल रहेको कानून बमोजिम नै हुन्छ यो ऐन बमोजिमको कोर्टफी लाग्दैन ।

४. मूल ऐनको दफा २२ मा संशोधनः– मूल ऐनको दफा २२ को सट्टा निम्नलिखित दफा २२ राखिएकोछः–

२२. कोर्टफीको दर्ता राख्नेः– कुन मुद्दामा क–कसबाट कति कति कोर्टफी आएको छ नगदी अंक स्पष्ट देखिने गरी दर्ता किताब खडा गरी रीतपूर्वक राख्नुपर्दछ ।

लालमोहर सदर मिति २०२०।४।३२।६.

आज्ञाले–
विनोदप्रसाद धिताल
श्री ५ को सरकारको सह–सचिव,
कानून, तथा न्याय मन्त्रालय ।

गोरखापत्र छापाखानामा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

५६८
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।